

KAPITOLA 8.2**POŽIADAVKY NA ŠKOLENIE OSÁDKY VOZIDLA****8.2.1 Všeobecné požiadavky na školenie vodičov**

- 8.2.1.1 Vodiči vozidiel prepravujúci nebezpečné veci musia byť držiteľmi osvedčenia vydaného príslušným orgánom alebo inou organizáciou poverenou týmto orgánom osvedčujúceho, že sa zúčastnili na školení a vyhovelí na skúške o osobitných požiadavkách, ktoré je potrebné dodržať pri preprave nebezpečných vecí.
- 8.2.1.2 Vodiči vozidiel prepravujúci nebezpečné veci musia navštevovať základné školenie. Školenie musí byť vykonávané vo forme školenia schváleného príslušným orgánom. Jeho hlavným poslaním je oboznámiť vodiča s rizikami vznikajúcimi pri preprave nebezpečných vecí a poskytnúť im základné informácie nevyhnutné na minimalizáciu pravdepodobnosti vzniku nehody, a ak k nej príde, umožniť mu vykonať opatrenia nevyhnutné pre jeho vlastnú bezpečnosť, pre ochranu verejnosti a životného prostredia, na obmedzenie následkov nehody. Toto školenie, ktoré musí zahŕňať individuálne praktické cvičenia, musí byť základným školením pre všetky kategórie vodičov najmenej v predmetoch definovaných v bode 8.2.2.3.2.
- 8.2.1.3 Vodiči vozidiel prepravujúci nebezpečné veci v nesnímateľných alebo snímateľných cisternách s vnútorným objemom väčším ako 1 m³, vodiči batériových vozidiel s celkovým vnútorným objemom prevyšujúcim 1 m³ a vodiči vozidiel prepravujúci nebezpečné veci v cisternových kontajneroch, prenosných cisternách alebo v kontajneroch MEGC s individuálnym vnútorným objemom prevyšujúcim 3 m³ na dopravnej jednotke musia absolvovať osobitné školenie na prepravu v cisternách najmenej v predmetoch definovaných v bode 8.2.2.3.3.
- 8.2.1.4 Vodiči vozidiel prepravujúci látky alebo predmety triedy 1 (pozri doplňujúcu požiadavku S1 v kapitole 8.5) alebo rádioaktívneho materiálu (pozri osobitné ustanovenia S11 a S12 v kapitole 8.5) musia navštevovať špecializované školenie obsahujúce aspoň predmety, ako sú definované v bodoch 8.2.2.3.4 alebo 8.2.2.3.5.
- 8.2.1.5 Prostredníctvom primeraných zápisov na jeho osvedčení vykonaných každých päť rokov príslušným orgánom alebo inou organizáciou poverenou týmto orgánom musí vodič vozidla preukázať, že v roku pred dátumom ukončenia platnosti jeho osvedčenia ukončil obnovovací výcvik a urobil predpísanú skúšku. Nové obdobie platnosti sa musí začať dátumom ukončenia platnosti osvedčenia.
- 8.2.1.6 Úvodné alebo obnovovacie základné školenia a úvodné alebo obnovovacie špecializované školenia možno realizovať vo forme súhrnných školení vykonaných integrovaným spôsobom v tom istom čase a tou istou školiacou organizáciou.
- 8.2.1.7 Úvodné školenia, obnovovacie školenia, praktické cvičenia, skúšky a úloha príslušných orgánov musia byť v súlade s ustanoveniami bodu 8.2.2.
- 8.2.1.8 Všetky osvedčenia o školení zhodné s požiadavkami tohto bodu a vydávané podľa vzoru uvedeného v bode 8.2.2.8.3 príslušným orgánom členského štátu alebo inou organizáciou poverenou týmto orgánom musia byť uznávané počas obdobia ich platnosti príslušnými orgánmi ostatných zmluvných strán.
- 8.2.1.9 Osvedčenie musí byť vyhotovené v jazyku alebo v jednom z jazykov krajiny príslušného orgánu alebo poverenej vydávajúcej organizácie, ktorá vydala osvedčenie, a ak tento jazyk nie je angličtina,

francúzština alebo nemčina, potom aj v anglickom, francúzskom alebo nemeckom jazyku, ak nie je v dohodách uzatvorených medzi štátmi zúčastňujúcimi sa na dopravných operáciách uvedené inak.

8.2.2 Osobitné požiadavky na školenie vodičov

8.2.2.1 Potrebne znalosti a zručnosti musia byť sprostredkované školením, ktoré sa skladá z teoretických kurzov a praktických cvičení. Tieto znalosti sa musia preverovať skúškami.

8.2.2.2 Školiaca organizácia musí zabezpečiť, aby prednášatelia mali dobré znalosti a aby zohľadňovali súčasný vývoj v predpisoch a v požiadavkách na školenie vzťahujúcich sa na prepravu nebezpečných vecí. Školenie musí byť orientované na prax. Program školenia musí byť zhodný so súhlasom a s predmetmi uvedenými v bodoch 8.2.2.3.2 až 8.2.2.3.5. Úvodné a obnovovacie školenia musia zahŕňať aj individuálne praktické cvičenia (pozri bod 8.2.2.4.5).

8.2.2.3 Štruktúra školenia

8.2.2.3.1 Úvodné a obnovovacie školenia sa musia vykonávať formou základného školenia, a ak je to použiteľné, špecializovanými školeniami.

8.2.2.3.2 Základné školenie musí obsahovať najmenej tieto predmety:

- (a) všeobecné požiadavky vzťahujúce sa na prepravu nebezpečných vecí,
- (b) hlavné typy nebezpečenstva,
- (c) informácie o ochrane životného prostredia pri kontrole premiestňovania odpadov,
- (d) preventívne a bezpečnostné opatrenia primerané rozličným typom nebezpečenstva,
- (e) čo robiť po nehode (prvá pomoc, bezpečnosť cestnej premávky, základné znalosti o používaní ochranného vybavenia a pod.),
- (f) označovanie, bezpečnostné značky, nálepky a označovanie oranžovými tabuľami,
- (g) čo by mal a čo by nemal robiť vodič počas prepravy nebezpečných vecí,
- (h) účel a postupy prevádzkovania technického vybavenia na vozidle,
- (i) zákazy zmiešanej nakládky na tom istom vozidle alebo v kontajneri,
- (j) opatrenia, ktoré treba vykonať počas nakládky a vykládky nebezpečných vecí,
- (k) všeobecné informácie o občianskej zodpovednosti,
- (l) informácie o preprave viacerými druhmi dopravy (kombinovaná doprava),
- (m) manipulácia a uloženie kusových zásielok,
- (n) postupy, ako sa správať v tuneloch (napríklad prevencia a zabezpečenie, činnosť v prípade ohňa alebo iných havárií).

- 8.2.2.3.3 Špecializované školenie o preprave v cisternách musí obsahovať najmenej tieto osobitné predmety:
- (a) správanie sa vozidiel na ceste vrátane pohybu nákladu,
 - (b) osobitné požiadavky na vozidlá,
 - (c) všeobecné teoretické znalosti o rôznych plniacich a vypúšťacích systémoch,
 - (d) ďalšie osobitné ustanovenia, ktoré sú aplikovateľné pri využívaní týchto vozidiel (osvedčenie o schválení, schválenie označenia, polepovanie nálepkami a označovanie oranžovými tabuľami a pod.).
- 8.2.2.3.4 Špecializované školenie o preprave látok a predmetov triedy 1 musí obsahovať najmenej tieto osobitné predmety:
- (a) špecifické riziká, ktoré sa vzťahujú na výbušné a pyrotechnické látky a predmety,
 - (b) osobitné požiadavky na zmiešanú nakládku látok a predmetov triedy 1.
- 8.2.2.3.5 Špecializované školenie o preprave rádioaktívneho materiálu triedy 7 musí obsahovať najmenej tieto osobitné predmety:
- (a) riziká týkajúce sa ionizujúceho žiarenia,
 - (b) osobitné požiadavky na balenie, manipuláciu, zmiešanú nakládku a ukladanie rádioaktívneho materiálu,
 - (c) osobitné opatrenia, ktoré treba podniknúť v prípade nehody s rádioaktívnym materiálom.
- 8.2.2.4 Program úvodného školenia**
- 8.2.2.4.1 Minimálne trvanie teoretickej časti každého základného školenia alebo súhrnného školenia musí byť nasledujúce:
základné školenie	18 vyučovacích jednotiek ¹
špecializované školenie o preprave v cisternách	12 vyučovacích jednotiek ¹
špecializované školenie o preprave látok a predmetov triedy 1	8 vyučovacích jednotiek
špecializované školenie o preprave rádioaktívneho materiálu triedy 7	8 vyučovacích jednotiek
- 8.2.2.4.2 Celkové trvanie súhrnného školenia môže určiť príslušný orgán, pričom sa musí dodržiavať trvanie základného školenia a špecializovaného školenia na cisterny, ale možno ho doplniť skrátenými špecializovanými školeniami na triedy 1 až 7.
- 8.2.2.4.3 Vyučovacie jednotky trvajú 45 minút.
- 8.2.2.4.4 Zvyčajne sa povoľuje najviac 8 vyučovacích jednotiek na každý deň školenia.
- 8.2.2.4.5 Individuálne praktické cvičenia sa musia konať v spojení s teoretickým školením a musia zahŕňať aspoň prvú pomoc, požiaru ochranu a čo robiť v prípade nehody alebo úrazu.

¹ Dodatočné vyučovacie jednotky sa vyžadujú na praktické cvičenia uvedené v bode 8.2.2.4.5 a tieto vyučovacie jednotky sa menia v závislosti od počtu vodičov podľa pokynov.

8.2.2.5 Program obnovovacieho školenia

- 8.2.2.5.1 Obnovovací výcvik, ktorý sa realizuje v pravidelných intervaloch, slúži na pripomenutie si znalostí vodiča. Musí zahŕňať nový technický a legislatívny rozvoj a vývoj v súvislosti s látkami.
- 8.2.2.5.2 Obnovovacie výcviky musia byť ukončené skôr, ako sa skončí termín platnosti uvedený v bode 8.2.1.5.
- 8.2.2.5.3 Trvanie obnovovacieho výcviku vrátane individuálnych praktických cvičení musí trvať najmenej dva dni.
- 8.2.2.5.4 Zvyčajne sa povoľuje najviac 8 vyučovacích jednotiek na každý deň výcviku.

8.2.2.6 Schválenie školenia

- 8.2.2.6.1 Školenia musí schváliť príslušný orgán.
- 8.2.2.6.2 Súhlas možno udeliť len na základe písomne predloženej žiadosti.
- 8.2.2.6.3 K žiadosti treba priložiť nasledujúce dokumenty:
- (a) podrobný program školenia, ktorý presne špecifikuje vyučovacie predmety a ktorý uvádza časový rozvrh a plánované vyučovacie metódy,
 - (b) kvalifikácia a pole pôsobnosti školiteľov,
 - (c) informácie o mieste konania školenia, vyučovacích materiáloch, ako aj o zariadeniach na praktické cvičenia,
 - (d) podmienky účasti na školeniach, ako napríklad počet účastníkov.
- 8.2.2.6.4 Príslušný orgán musí zabezpečovať dohľad nad školením i nad skúškami.
- 8.2.2.6.5 Súhlas musí príslušný orgán udeliť písomne za nasledujúcich podmienok:
- (a) školenie sa musí vykonať v súlade s dokumentmi v žiadosti,
 - (b) príslušný orgán musí mať právo na vyslanie oprávnených osôb, ktoré by boli prítomné na školení i pri skúškach,
 - (c) príslušný orgán musí byť včas informovaný o dátume a mieste jednotlivých školení,
 - (d) súhlas možno odobrať, ak sa schválené podmienky nedodržiavajú.
- 8.2.2.6.6 V dokumente o schválení sa musí uviesť, či ide o školenie základné alebo špecializované, úvodné alebo obnovovacie.
- 8.2.2.6.7 Ak školiaca organizácia po získaní súhlasu mieni vykonať nejaké zmeny v častiach, ktoré boli dôležité pri udeľovaní súhlasu, musí vopred požiadať príslušný orgán o ich schválenie. To sa vzťahuje najmä na zmeny v programe školenia.

8.2.2.7 *Skúšky*8.2.2.7.1 *Skúšky na úvodné základné školenie*

8.2.2.7.1.1 Po ukončení základného školenia vrátane praktických cvičení musí účastník z tohto základného kurzu vykonať skúšku.

8.2.2.7.1.2 Na skúške musí skúšaný dokázať, že má znalosti, chápanie a zručnosť na vykonávanie činnosti profesionálneho vodiča vozidiel prepravujúcich nebezpečné veci, ako mu boli poskytnuté v základnom školení.

8.2.2.7.1.3 Na tento účel príslušný orgán alebo skúšajúca organizácia, ktorú tento orgán schválil, musia pripraviť katalóg otázok, ktoré sa vzťahujú na predmety uvedené v bode 8.2.2.3.2. Skúšobné otázky sa musia vybrať z tohto katalógu. Skúšaní nesmú mať pred príslušnou skúškou žiadne znalosti o vybratých otázkach z tohto katalógu.

8.2.2.7.1.4 Pre súhrnné školenia sa môže vykonať jedna skúška.

8.2.2.7.1.5 Každý príslušný orgán musí dozerať na spôsob vykonávania skúšok.

8.2.2.7.1.6 Skúška sa musí vykonať formou písomnej skúšky alebo ako kombinácia písomnej a ústnej skúšky. Každý skúšaný musí dostať najmenej 25 písomných otázok. Skúška musí trvať najmenej 45 minút. Otázky môžu mať rozličný stupeň náročnosti a mať pridelený rozličný stupeň hodnotenia.

8.2.2.7.2 *Skúšky pre úvodné špecializované školenie o preprave v cisternách alebo o preprave výbušných látok a predmetov alebo rádioaktívneho materiálu*

8.2.2.7.2.1 Po vykonaní skúšky zo základného školenia a po absolvovaní špecializovaného školenia o preprave v cisternách a/alebo o preprave výbušných látok a predmetov a rádioaktívneho materiálu treba účastníkovi umožniť, aby sa na príslušnej skúške zúčastnil.

8.2.2.7.2.2 Táto skúška musí byť vykonaná a kontrolovaná tým istým spôsobom ako v bode 8.2.2.7.1.

8.2.2.7.2.3 Po každom špecializovanom školení je potrebné skúšanému položiť najmenej 15 otázok.

8.2.2.7.3 *Skúšky pre obnovovacie školenie*

8.2.2.7.3.1 Po ukončení obnovovacieho školenia treba účastníkovi umožniť, aby sa zúčastnil na príslušnej skúške.

8.2.2.7.3.2 Táto skúška musí byť vykonaná a kontrolovaná tým istým spôsobom ako v bode 8.2.2.7.1.

8.2.2.7.3.3 Pri skúške po každom obnovovacom školení je potrebné skúšanému položiť najmenej 15 otázok.

8.2.2.8 *Osvedčenie o školení vodiča*

8.2.2.8.1 Podľa bodu 8.2.1.8 sa musí vydať osvedčenie:

- (a) po ukončení základného školenia za predpokladu, že účastník úspešne zložil skúšku v súlade s bodom 8.2.2.7.1,
- (b) ak je to použiteľné, po ukončení špecializovaného školenia o preprave v cisternách alebo o preprave výbušných látok alebo predmetov, alebo rádioaktívneho materiálu, alebo po získaní znalostí uvedených v osobitných ustanoveniach S1 a S11 v kapitole 8.5 za predpokladu, že účastník úspešne zložil skúšku v súlade s bodom 8.2.2.7.2.

- 8.2.2.8.2 Osvedčenie sa musí obnoviť, ak si kandidát zabezpečí dôkaz o svojej účasti na obnovovacom výcviku podľa bodu 8.2.1.5 a ak zložil skúšku podľa bodu 8.2.2.7.3.
- 8.2.2.8.3 Osvedčenie musí byť vyhotovené podľa vzoru uvedeného ďalej. Odporúčané rozmery osvedčenia musia byť také isté, ako medzinárodný vodičský preukaz, teda A7 (105 x 74 mm), alebo to môže byť dvojlist, ktorý možno na tento formát zložiť.

Vzor osvedčenia

1
ADR – OSVEDČENIE O ŠKOLENÍ VODIČOV
VOZIDIEL PREPRAVUJÚCICH NEBEZPEČNÉ VECI

V cisternách^{1/} Inak ako v cisternách^{1/}

Osvedčenie č.
Rozlišovacia značka
vydávajúceho štátu

Platné pre triedu alebo triedy^{1/ 2/}

V cisternách	Inak ako v cisternách
1	1
2	2
3	3
4.1, 4.2, 4.3	4.1, 4.2, 4.3
5.1, 5.2	5.1, 5.2
6.1, 6.2	6.1, 6.2
7	7
8	8
9	9

Do (dátum)^{3/}

^{1/} Čo sa nehodí, prečiarknite.

^{2/} O rozšírení platnosti na iné triedy pozri stranu 3.

^{3/} O predĺžení platnosti pozri stranu 2.

2

Priezvisko

Meno (á).....

Dátum narodenia

Štátna príslušnosť

Podpis držiteľa

Vydané, kým

Dátum

Podpis^{4/}

Predĺžené do

Kým

Dátum

Podpis^{4/}

^{4/} a/alebo pečať (alebo odtlačok pečiatky) orgánu vydávajúceho osvedčenie.

3

PLATNOSŤ ROZŠÍRENÁ NA TRIEDU (TRIEDY) ^{5/}

V cisternách

1	
2	Dátum
3	
4.1, 4.2, 4.3	Podpis a/alebo pečať alebo odtlačok pečiatky
5.1, 5.2	
6.1, 6.2	
7	
8	
9	

Inak ako v cisternách

1	
2	Dátum
3	
4.1, 4.2, 4.3	Podpis a/alebo pečať alebo odtlačok pečiatky
5.1, 5.2	
6.1, 6.2	
7	
8	
9	

^{5/} Čo sa nehodí, prečiarknite.

4

Iba na účely vnútroštátnych predpisov

8.2.3 Školenie osôb iných ako vodičov, ktorí sú držiteľmi osvedčenia v súlade s bodom 8.2.1, zúčastnených na cestnej preprave nebezpečných vecí

- 8.2.3.1 Osoby, ktorých povinnosti sa týkajú cestnej prepravy nebezpečných vecí, musia absolvovať školenie podľa požiadaviek upravujúcich prepravu takýchto vecí primerane k ich zodpovednosti a povinnostiam. Táto požiadavka sa musí použiť individuálne pre také osoby, ktoré pracujú ako prevádzkovateľ cestných vozidiel alebo odosielateľ, osoby, ktoré nakladajú alebo vykladajú nebezpečné veci, osoby pracujúce ako zasielateľia alebo v zasielateľských agentúrach a vodiči vozidiel iných, ako sú vodiči, ktorí sú držiteľmi osvedčenia v súlade s bodom 8.2.1, zúčastnení na cestnej preprave nebezpečných vecí.